

Vlaanderen
is divers

BG/NL

Добре дошли във Фландрия

В тази брошура ще откриете отговори на първите
въпроси, които ще си задавате в Белгия

Добре дошли във Фландрия

Отскоро живеете във Фландрия. Може би всичко е ново за Вас, а може би някои неща вече са Ви известни. *“Къде мога да уча нидерландски език? Как да си намеря работа?”* В тази брошура ще откриете отговори на първите въпроси, които ще си зададете в Белгия. Информацията ще я намерите по тема.

Да се почувствате като у дома си във Фландрия

Какво ще учите по време на програмата по интеграция? страница 5

Изучаване на нидерландски език

Как можете да се запишете на курс по нидерландски език? страница 6

Вашата община

С какви въпроси можете да се обръщате в общината Ви? страница 9

Работа и обучение

Как можете да си намерите работа или обучение? страница 10

Деца

Как е организирано образованието в Белгия? И кой може да Ви помогне по въпроси относно възпитанието? страница 12

Жилище

Как можете да си намерите жилище? страница 15

Финанси

Как можете да откриете банкова сметка? Какво можете да направите в случай на финансови проблеми? страница 16

Здравеопазване и благосъстояние

Какво трябва да правите, ако се разболееете? страница 18

Мобилност

Желаете ли чуждестранната Ви шофьорска книжка да бъде призната тук? страница 20

Желаете ли да четете тази брошура на друг език?
Сърфирайте в welkom.inburgering.be

Желаете ли да научите повече относно тези теми и живота в Белгия?

Можете да посещавате програма по интеграция към агенциите по интеграция. Програмата ще Ви помогне по-бързо да се почувствате като у дома си. Например, Вие посещавате курс за живота във Фландрия и Белгия, и получавате насоки на Вашия език или на друг език, който добре говорите. На страница 5 от тази брошура ще намерите повече информация.

Желаете ли да научите повече? Запишете си час в агенцията във вашия район.

Агенциите ще Ви окажат подкрепа в началото на новия Ви живот във Фландрия. На страница 4 в тази брошура ще намерите повече информация.

 Повече информация за живота в Белгия: www.fedasilinfo.be

Повече информация за програмата по интеграция?

Amal

Живеете в Гент?

Запишете си час в Amal
www.amal.gent/contact

atlas

Живеете в Антверпен?

Запишете си час в Atlas
www.atlas-antwerpen.be/nl/contact

Bon

Живеете в Брюксел?

Запишете си час в Bon
www.bon.be/contact

**AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING**

Живеете на друго място във Фландрия ?

Запишете си час в Агенцията по интеграция (AgII):
www.integratie-inburgering.be/contactpunten

Да се чувствате като у дома си във Фландрия

Отскоро живеете във Фландрия. **Програмата по интеграция** ще Ви помогне да се ориентирате в новата страна. Така ще можете по-бързо да се почувствате като у дома си.

- В часовете по социална ориентация Вие учите за живота в Белгия. Вие следвате курса на Вашия език или на друг език, който добре разбирате.
- Заедно с Вас ще потърсим най-подходящия за Вас курс по нидерландски език. Ще получите и съвети за практикуване на нидерландския език.
- Търсите работа? Или желаете да учите? Ще изслушаеме какви амбиции имате. Вие се регистрирате във VDAB и получавате подкрепа за намиране на работа или обучение.
- По време на следване на пътя към активно приобщаване Вие се запознавате с нови хора и участвате в социални дейности.

По време на програмата по интеграция Вие получавате индивидуално ръководство и информация на собствения Ви език или на език, който добре разбирате. Консултант по интеграция ще Ви ръководи по време на следването на пълната програма.

www.inburgering.be

Изучаване на нидерландски език

Желаете ли да учите нидерландски?

Нидерландският език е важен, за да се чувствате като у дома си във Фландрия. Запишете си час в Agll, Amal или в Atlas. Наш сътрудник ще погледне заедно с Вас, кой курс отговаря на нуждите Ви.

Повече информация:

Как мога да практикувам нидерландски език?

В www.ikdoemee.be ще откриете дейности, организирани в квартала Ви.

Няколко думички на нидерландски език

• аз съм ...	<i>Ik ben ...</i>
• Живея в ...	<i>Ik woon in ...</i>
• Говоря на	<i>Ik spreek</i>
• Моля	<i>Alsjeblieft</i>
• Благодаря Ви	<i>Dank u wel</i>
• С удоволствие	<i>Graag gedaan</i>
• Добро утро (6-12u)	<i>Goedemorgen (06.00 tot 12.00u)</i>
• Добър ден (12-18u)	<i>Goedemiddag (12.00 tot 18.00u)</i>
• Добър вечер (18-24u)	<i>Goedenavond (18.00 tot 24.00u)</i>
• До скоро/ Довиждане (при раздяла)	<i>Tot ziens/ Dag (voor afscheid)</i>

Знаехте ли, че във Фландрия трябва да знаете нидерландски език

- за да работите (в училище, в места за гледане на деца, при държавни институции ...)?
- При наемане на социално жилище?
- за да поискате белгийска националност?

“Програмата по интеграция не беше задължителна за мен, но за мен беше важно да я следвам. Искан да се запозная с културата и правилата в Белгия.”

ROZA

“Записах се във VDAB [Фламандската служба за заетост и професионално обучение]. Скоро след това ми намериха работа в една пекарна.”

RAMAZAN

Вашата община

Община

Вие трябва да се регистрирате в града или в общината, в която живеете. Това става в общината. Всяка община има собствена общинска сграда. В общината можете да получите официални документи: документи за пребиваване, адресна регистрация в общината, промяна на адреса Ви, удостоверение за раждане, шофьорска книжка ...

Документите Ви за пребиваване трябва да са валидни. В много ситуации имате нужда от валиден документ за самоличност. Например: за да наемете жилище, за да можете да работите, когато се обръщате към лекар, за да започнете следването на програма по интеграция ...

В общината ще получите също така информация относно какво да правите в свободното си време, спорт, библиотека ... За повече информация посетете уебсайта на общината Ви.

Имате ли финансови или друг вид проблеми? Имате ли нужда от ръководство по въпроси от административен или социален характер?

Отидете Обществения център за социални грижи (OCMW) към общината Ви. Заедно с Вас социалната служба ще провери по какъв начин може да Ви се помогне.

 Повече информация:

Трудова заетост и обучение

Как може да си намерите работа?

Все още нямате работа? VDAB или OCMW (ако получавате временна издръжка за живот) ще ви помогнат в търсенето на работа. Регистрирайте се като търсещ работа във VDAB. Това може да стане онлайн или на място в някоя от службите на VDAB. Списък на тези служби ще намерите на адрес www.vdab.be/contact.

 0800 30 700

 Регистрирайте се онлайн в: www.vdab.be/inschrijven

 Носете със себе си документите си за пребиваване.

Тези документи са Ви необходими, за да можете да работите в Белгия.

 СЪВЕТ | Повече информация за правата Ви като работник /служител:

 www.fairworkbelgium.be/workers/your-rights/

По време на следване на програмата по интеграция ще научите как да си търсите работа, как да се подготвите за интервю за работа и ще получите съвети за добра професионална автобиография. Бихте ли искали да работите като самостоятелно заето лице? Или си задавате въпроса какви са правата Ви в случай на уволнение? По време на уроците за живота в Белгия ще учите и за това (Вижте страница 5).

ВИЕ СЛЕДВАТЕ ПРОГРАМАТА ПО ИНТЕГРАЦИЯ?

Вие сте длъжни в рамките на два месеца да се регистрирате във VDAB (ако още не сте го направили).

Обучение

Къде можете да учите като възрастен във Фландрия?

- Можете да следвате обучение в някой от Центровете за обучение на възрастни (CVO).
- Можете да следвате обучение в Ligo, това е център за предлагане на основни познания.
- Висше образование можете да следвате във висше училище или в университет. С какво трябва да разполагате?
 - диплома за средно образование
 - някои университети и висши училища изискват тест за нивото на владеене на нидерландски език. Пример на такъв тест е ITNA: www.itna.be.

Повече информация: www.volwassenenonderwijs.be

Преглед на предложението: www.opleidingskompas.be

Признаване на диплома

Вие разполагате с диплома, която не е издадена в Белгия? Във Фландрия можете да пристъпите към признаване на дипломата Ви в NARIC-Vlaanderen (National Academic Recognition Information Centre). Процедурата по признаване е сложна.

Вие следвате програма по интеграция? AgII, Amal или Atlas ще Ви ръководят в процедурата. С призната диплома получавате повече шансове да намерите работа или да продължите обучението си.

Повече информация: www.naricvlaanderen.be

Деца

Kind en Gezin [Детска консултация], което е част от агенцията Orgroeien Порастване Агенция за подпомагане на деца и младежи, ще Ви помогне при въпроси относно

- детски градини и занимални
- възпитаване
- бременност и раждане
- ...

 Повече информация: www.kindengezin.be

 078 150 100

Училище за детето Ви

В Белгия всички деца на възраст от 5 до 18 години подлежат на задължително образование. Задължителното образование започва на 1 септември в годината, в която детето Ви навършва 5 години. От този момент нататък детето Ви трябва да посещава училище. Повечето деца започват училище на възраст между 2,5 г. и 3 години. Вие сам/а избирате училището.

Детска градина	Основно образование	Средно образование	Висше образование
2,5 до 6 години	6 до 12 години	12 до 18 години	След 18 години

Образователната система ще бъде подробно изяснена по време на уроците за живота в Белгия. Нуждаете ли се от помощ при намирането на училище за детето Ви? Запишете си час в Агенцията за интеграция (Виж страница 4).

 Повече информация:

Семейни помощи за деца

Във Фландрия получавате ежемесечна финансова помощ за отглеждането на детето (децата) си. Това са семейните помощи за деца [Groeipakket]. Размерът на сумата зависи от ситуацията, в която се намирате.

 Повече информация: www.groeipakket.be

“Синът ми ходи на училище. Поради това за мен е важно да уча нидерландски. Така мога да разговарям по-добре с преподавателите му и мога да разбирам за какво говори с приятелите си.”

MERVE

“ Чувствах се самотна. Но по време на програмата по интеграция се запознах с други жени. Те още са ми приятелки. В една нова страна приятелите ти стават роднини.”

LAURA

Жилище

Как да СИ намерите жилище ?

По време на програмата по интеграция (виж страница 5) ще получите информацията относно:

- кои организации могат да Ви помогнат
- договор за наем
- какво трябва да направите, ако искате да купите жилище
- как да се подготвите за оглед на жилище
- ...

 Повече информация за това как да търсите жилище и на какво трябва да обърнете внимание: www.fedasinfo.be/nl/zoektocht-naar-een-woning

Жилищна компания за социално жилище

Наемането на апартамент или къща не е по силите Ви финансово? Можете да наемете социално жилище. Тогава ще плащате по-нисък наем. За социално жилище са налице специфични условия. Жилищна компания за социални жилища ще провери ситуацията, в която се намирате.

Имате ли право на социално жилище? Първо ще бъдете включени в списък на чакащите.

 Повече информация относно социални жилища:

 Намиране на жилищна компания за социални жилища в района Ви:

СЪВЕТ

Вие живеете в Гент?

Свържете се с 'указателите на жилища' [woonwijzers]:

Живеете в Антверпен?

Свържете се с 'кантората за жилища' [woonkantoor]:

Проверете дали общината където

желаете да живеете разполага с 'магазин за жилища' [woonwinkel]:

Финанси

Плащане

В Белгия навсякъде можете да плащате в брой или с банкова карта.

Знаете ли, че във Фландрия всеки има право на стандартна банкова сметка със съответна банкова карта? Така Вие можете да:

- плащате по електронен път в магазините;
- теглите и внасяте пари в брой в Белгия;
- превеждате пари;
- искате извлечения от сметката си.

ИМАЙТЕ ПРЕДВИД СЛЕДНОТО :

- Със стандартната банкова сметка не можете да извършвате разсрочени плащания.
- Със стандартната сметка не можете да взимате заеми.
- В сметката Ви има 0 евро? Не можете да извършате повече никакви плащания.

Искате да откриете банкова сметка във Фландрия?

Вие сам/а избирате в коя банка във Фландрия да откриете първата си сметка.

Избирате стандартна банкова сметка или обикновена сметка.

Какво Ви е необходимо, за да си откриете банкова сметка?

- електронната Ви карта за самоличност или разрешението Ви за пребиваване. Трябва да докажете самоличността си.
- писмо от общината за получаване на личната Ви карта или разрешението за пребиваване, или удостоверение от общината. Трябва да удостоверите адреса си.

Имате финансови проблеми?

За финансова помощ можете да се обърнете към Обществения център за социални грижи (OCMW) в общината Ви. Там можете да кандидатствате за социална помощ, ако временно не разполагате с доходи или доходите Ви са ограничени. Социалните помощи представляват месечна финансова помощ. Те могат да Ви подпомогнат и при високи разходи за енергия, училищни такси

Може ли всяко лице, което има финансови проблеми да получава временна социална помощ?

Не. Вие трябва да отговоряте на определени условия.

Вие трябва да кандидатствате в Дома за социални услуги или в OCMW.

Те ще проучат дали имате право на социални помощи.

 Повече информация: www.vlaanderen.be/leefloon

Здраве и благосъстояние

Болен/а сте?

Обърнете се към личния Ви лекар. Вашият личен лекар лекар (или общопрактикуващият лекар):

- е първото лице за контакт във връзка с медицинските Ви въпроси;
- води медицинското Ви досие;
- Ви преглежда;
- може да Ви даде направление за специалист.

🌐 Намерете семеен лекар близо до Вас: www.desocialekaart.be

ИМАТЕ ЛИ НУЖДА ОТ МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ?

1733

Вие се нуждаете от (неспешна) медицинска помощ през уикенда или по време на празнични дни? Обадете се на дежурен лекар на телефон 1733.

112

Имате ли нужда от спешна медицинска помощ? Преживяли ли сте злополука? Обадете се на безплатния номер 112.

СЪВЕТ | Изтеглете приложението 112BE

Повече информация: www.112.be/nl/mobiele-applicatie

101

Имате нужда само от полиция? Обадете се на номер 101.

Чрез приложението можете директно да се обадите на пожарната, на бърза помощ или на полицията. Чрез приложението службите за бърза помощ могат да видят къде се намирате.

Внимание

В Белгия здравното осигуряване е задължително. Тази застраховка е важна. Застраховката Ви помага да платите медицинските разходи.

 СЪВЕТ | В HZIV (Спомагателен фонд за осигуряване при болест и инвалидност) получавате задължителна застраховка без допълнителни разходи.

 Повече информация: www.caami-hziv.fgov.be/nl/leden/

Каква е разликата между здравна застраховка и застраховка за хоспитализация? И какви са правата ми като пациент? Това ще научите по време на програмата по интеграция (Виж страница 5).

Благосъстояние

Имате ли нужда от психологическа помощ?

Свържете се с Центъра за Общо Благосъстояние (CAW).

 0800 13 500

 www.caw.be

Станали сте жертва на дискриминация?

 Свържете се с Upla на безплатния телефонен номер 0800 12 800.

Имате въпроси относно насилие, злоупотреба и насилие над деца?

Обадете се на 1712.

 1712

 www.1712.be/nl

Мобилност

Обществен транспорт

Във Фландрия можете да се придвижвате с влак, трамвай и автобус. Винаги си купувайте билет, преди да се качите. Валидирането на билета е задължително. Сканирайте билета си всеки път, когато се качвате на трамвай или автобус. Ако нямате редовен билет, ще бъдете глобени.

Къде можете да си купите билет? Билет можете да си купите на касата на гарата, от автомата за билети или чрез мобилния си телефон. В трамваите и автобусите можете да плащате и с банковата си карта.

 повече информация за автобусите и трамваите :

 www.delijn.be

 повече информация за влаковете:

 www.nmbs.be

MoBIV- картата

MoBIV- картата е карта за всички абонаменти или билети за всички видове обществен транспорт в Белгия.

 Повече информация: www.mobib.be

“Не познавах никого. Първата ми задача беше да науча езика. Направих това, като работих като доброволец, взимах книга за четене или слушах подкастове.”

НАКАН

Шофьорска книжка

За да управлявате автомобил в Белгия, трябва да разполагате с валидна белгийска или международна шофьорска книжка. Имате ли валидна европейска национална шофьорска книжка? С тази книжка можете да шофирате в Белгия. Не е необходимо да я замените с белгийска шофьорска книжка (ако е валидна).

Разполагате с шофьорска книжка издадена от страна, която не е членка на ЕС? С такава книжка можете да шофирате в Белгия само 185 дни. След това с тази шофьорска книжка можете да поискате издаването на белгийска такава.

 ВНИМАНИЕ: Не всички шофьорски книжки Ви дават право на белгийска шофьорска книжка. Списък на признатите държави, нечленки на ЕС можете да намерите тук:

Къде можете да поискате издаването на белгийска шофьорска книжка?

Можете да подадете заявление за издаване на белгийска шофьорска книжка в общината (виж страница 9). Процедурата отнема няколко седмици или месеци.

Още не разполагате с шофьорска книжка?

Трябва да се явите на шофьорски изпит.

 Повече информация:

Какви са правилата за движение по пътищата? Как е най-добре да се придвижвам? Или как да планирам маршрута си?

На тези въпроси ще намерите отговор в уроците за живота в Белгия по време на програмата по интеграция (виж страница 5).

“Препоръчвам програмата за интеграция на всички новодошли. Това е най-добрият начин за интегриране.”

FATOU

Добре дошли във Фландрия

Знаете ли вече следното?

Брюксел е столицата на Белгия. В Белгия има 3 района: Фландрия, Валония и Брюксел.

Навсякъде в Белгия се плаща в евро.

Официалните езици в Белгия са нидерландски, френски и немски.

Белгия е кралство. Държавният глава е крал Филип. Съпругата му е кралица Матилде.

Белгия е демократична държава. Хората в Белгия могат да участват при взимане на решенията относно политиката.

В Белгия има свобода на вероизповеданието. Вие сами решавате дали вярвате. Вие сами избирате религията си.

“В началото ти липсват роднините и приятелите. Затова се нуждаете от социална мрежа. Имате нужда от някого, с когото можете да говорите, когато имате проблем, когато сте щастливи или когато сте тъжни. Имате нужда от приятели.”

VONNY & ANDREEA

